

Per 211/1909

10002710,6

Uredništvo: Gorica, 11. 3. 1909

COMISS

GORSKI GOSPODAR

List za povspesevanje kmetijstva v slovenskem Primorju.

Ureduje **Dominko Viljem**, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici v p.

Izdaja »Goriško kmetijsko društvo« v Gorici — Korenski trg št. 2. List izhaja v prvi in drugi polovici vsakega meseca ter stane 3 K na leto. Udje »Goriškega kmetijskega društva« dobivajo list brezplačno.

Štev. 6.

V Gorici dne 31. marca 1909.

Tečaj V.

J. Zornik

Gorica, Gosposka ulica št. 11 priporoča najtopleje svojo veliko zalogo vsakovrstnega modnega blaga, perila, pletenin, zimske rute, šerpe, čevlje, kožuhovine itd.

M. Poveraj v Gorici na Travniku priporoča svojo izborno trgovino.

Ivan Bednarik v Gorici, via della Croce 6, priporoča svojo knjigovoznico.

Najboljši **Portland cement** in po najnižji ceni se dobi vedno pri **Malik**, trgovec v Ajdovščini.

Deset zapovedi za kmetovalca dobi vsakdo zastoj in prosto poštnine lepo tiskane pri **Ubalde pl. Trnkoczy**, lekarnar **Ljubljana** na Kranjskem.

Josip Smet priporoča svojo krojačnico ulica Croce šte. 4. nasproti Š. D.

Več tisoč visokodebelnatih **hrušk, češenj in jablan** najboljših vrst odda takoj »**Vinarsko sadjarsko društvo**« v Rihemberku.

Josip Patek

poroča vsem kmetovalcem za: **meha za žveplanje po zadnjem sistemu, škropilnice za vitrijol, polivalnike za vrte.** Novost: **ventilatorij za dimnike.** Poprave se izvršujejo točno in po zmerni ceni. Svoji k svojim!

Denar prihrani

kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri dddddd

ANTON BREŠČAK

Gorica, Gosposka ulica št. 14

Via Signori lastna hiša kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero **pohištva vseh slogov**, za vsaki stan, priprostege in najfinerega izdelka. Različno pohištvo iz železa, podobe na šipe in platno, ogledala, dddd žime in platno. dddd

Cene brez konkurence. — Daje se tudi na obroke

Železna orala, koja potrebujejo le polovico vlačne moči od navadnih, lahko vodljive, pripoznane od prvih naših kmetovalcev za najboljše, se dobivajo v moji zalogi tukaj. Njih uzorec, kakor tudi uzorec mojih škropilnic proti peronospori se dobi v zalogi kmet. društva v Gorici. Uljudno se priporočam za odjemanje. **ZIVIC i DRI. Trst, Trgovinska ulica št. 2.**

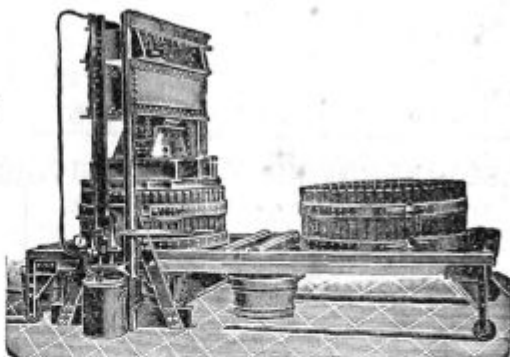
Peter Cotič čevljarsk mojster v Gorici Raštel št. 32 in Gosposka ulica štv. 1. Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti dostavljajo.

za žito, rezalni stroji za krmo in ročni malni za žito, razne velikosti, in še razni drugi gospodarski stroji. — Izdelujejo in prodajajo z jamstvom kot posebnost najnovejše, izborne, priznane in odlikovane

Najboljše vinske stiskalnice

so naše stiskalnice „Ereole“, najnovejšega in izvrstnega sestava s strojem za dvostroki in trajni pritisk; jamčimo da se sok popolnoma iztisnebolj ko pri vseh drugih stiskalnicah. Hidravliške brizgalnice „Syphonia“ so najboljše. Delujejo same. — Posode za grozdje, sadje, plugi za vino-grade, sušilnice za sadje, ročne stiskalnice za seno, mlatilnice za seno, mlatilnice za pšenico, čistilnice

Ph. Mayfarth-ove in dr.

tvornice gospodarskih in vinarskih strojev na Dunaju, II. Taborstrasse 71.

Nagrajeni v vseh državah z več ko 600 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami. Ilustrovani ceniki in mnogobrojne pohvale v dokaz.

Preprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer še nismo zastopani.

„Krojaška zadruga“

Gorica

P. n.

Že lansko leto smo slavnemu občinstvu naznanili, da smo prevzeli vsled vedno bolj naraščajočega prometa obširne prostore v Gosposki ulici 6. Letos smo te prostore primerno uredili tako, da nam ti prostori sedaj omogočajo imeti mnogo večjo in lepšo zalogo blaga.

Dejstvo, da pri nas promet od dne do dne bolj raste, nam omogoča, da so cene pri nas čudovito nizke.

Vabim vse p. n. odjemalce najspoštljivejše v našo trgovino. Prepričali se bodo, da je naša trdka **prva** ne le **po kakovosti** blaga, ampak da smo tudi **neprekosljivi**, kar se tiče **dobrega ukusa**.

Zagotavljam Vas točne in solidne postrežbe in nizkih cen. Zato prosim, da si ogledate našo trgovino in zalogo.

Z odličnim spoštovanjem udani

Teodor Hribar.

Prosiva zahtevati listke!!

Največja trgovina z železjem **Konjedic & Zajec v Gorici** pred nadškofijo št. 11.

Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja, pečij, štedilnikov po brezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga stavbenih nosilcev v Gorici. Pocinkana žica za vinograde po znižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je vkupil pri naju za 100 K blaga.

Prosiva zahtevati listke!!

Pozor! Eno krono nagrade

Pozor! Eno krono nagrade

Cepljenke (stratificirane trte) vseh vrst ima v veliki množini na prodaj 100 kom. prve vrste po 14 kron.

Ključce Aramon rupestris - Ganzin št. 1 kupi v vsaki množini Vekoslav Bratina Ustje Ajdovščina.

Dr. Jos. Levpušček
naznanja, da je otvoril

svojo
odvetniško pisarno
v Gorici, Gosposka ulica šte. 3
— (hiša Drufovka). —

Naznanilo otvoritve!

Podpisana uljudno naznanjava, p. n. slavnemu občinstvu, da sva otvorila v hiši sl. „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici Corso Verdi št. 32 pod trdko

A. & F. Anderwald

svojo najmodernejše urejeno trgovino
s kolonijalnim blagom, jestvinami in
vsimi časovnimi predmeti.

Zagotavljajoč najcenejše postrežbe z vedno novim blagom se priporoča vsestranskej naklonjenosti ter bilježiva z

velespoštovanjem

A. & F. Anderwald.

PRIMORSKI GOSPODAR

List za povspesevanje kmetijstva v slovenskem Primorju.

Ureduje *Dominko Viljem*, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici v p.

Izdaja „*Goriško kmetijsko društvo*“.

Štev. 6.

V Gorici, dne 31. marca 1909.

Tečaj V.

Obseg: 1. Kmetovalci, bodite previdni pri nakupovanju umetnih gnojil! 2. O izreji sviloprejk (nadalj. in zvršetek); 3. Pod kakimi pogoji oddaja uprava deželne brambe državne plemenske kobile v zasebno rabo; 4. O pomožnih gnojilih; 5. Poročila; 6. Razglas.

Kmetovalci, bodite previdni pri nakupovanju umetnih gnojil!

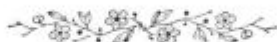
Opazili smo hvalevreden napredek pri naših kmetovalcih in sicer v tem, da pridno kupujejo in uporabljajo umetna gnojila za spomladansko gnojenje. Res je, da je to letos zelo potrebno, ker je vladala poprej dolgotrajna suša kateri se je sedaj po dežju pridružil še dolgotrajen mraz, vsled česar so zaostale v razvoju razne setve, trava in druge krmske rastline. Nujno potrebno bo toraj odpomoči temu in kupiti si marsikateri kvintal superfosfata in kakih 40 ali 50 kg kalijeve soli za vsako njivo prostora in vrh tega raztrositi po žitu in drugih setvah, ki so šibke ali v rasti zaostale, tudi nekoliko čilskega solitra. Vzeti bo treba sedaj v aprilu za vsako njivo površine 30 ali 40 kg čilskega solitra in raztrositi prej navedeno množino v dveh obrokih po žitu in drugem.

Mnogo združnih zvez si je za časa zagotovilo potrebnih umetnih gnojil in prodajalec jamčil jim je za trgovsko običajne odstotke vsebujočih rastlinskih redilnih snovi. Da se uverijo o resničnosti jamstva glede odstotkov, dali so ona gnojila v kontrolno kemično preiskavo. In glej! dognalo se je, da manjka do napovedane ali zajamčene fosforove kisline 2 in tudi več odstotkov, vsled tega je oni, ki je tako gnojilo kupil, oškodovan in osleparjen za celo kronico.

Še hujše pa se hoče oslepariti onega, ki kupuje čilski solitar. Kupi se včasih solitar kot tak ki ima v sebi najmanj 15 in pol odstotkov dušca, a namesto teh ima dušca le 5—6 odstotkov, toraj komaj tretjino in še celo manj od one množine, kakoršno bi moral sploh imeti solitar, ki se rabi za gnojenje. V takem sleparskem solitru je le malo solitra vse drugo je le kuhinjska sol in natronov sulfat, in sicer sol in sulfat razmerno v enaki množini. Kdor kupi tako zmes, pa ni le osleparjen, ampak ima še drugo škodo, kajti v takem solitru so take soli in v taki množini, da celo škodujejo rastlinam, katerim se je z istim gnojilo. Videč, da bi to zlo prizadelo lahko veliko škodo kmetovalcem, ki bi rabili tak čilski solitar za gnojenje, zato bo preiskavalo c. kr. kmet.-kemično poskuševališče v Gorici, (ulica Alvarez št. 9) skoz **cel mesec april** solitar za gnojenje **brezplačno** oziroma v preiskavo doposlan vzorec.

Ravnatelj c. kr. kmetijsko-kemičnega poskuševališča.

I. Bolle.

O izreji sviloprejk.

(Nadaljevanje in zvršetek.)

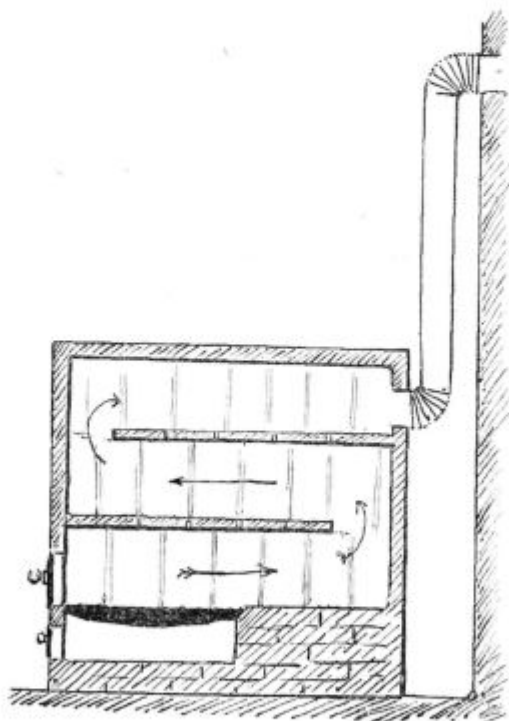
Svilorejnica mora biti tudi primerno topla. Za razvoj sviloprejk najprimernejša toplota je ona med 20 in 22° C. (okoli 17° R.). Ako se zniža toplota na 12.5° C. (10° R.), ne žro sviloprejke več, drže glavo pokonci in se ne ganejo z mesta. V takem slučaju naj se soba umetno segreje, pozabiti pa ne smemo, da jim bolj ugaja čist zrak nego gorkota. Če je res treba kuriti, naj se obenem tudi dobro prezračuje.

V vsaki svilorejnici naj bo peč in toplomer. Toplomer naj se obesi daleč proč od peči, pa tudi ne preblizo vrat in oken.

Peč je lahko železna, bodisi iz litega železa ali pa iz železne pločevine, boljša od te je peč iz opeke (franklin), iz kamenine ali iz drugovrstnega gradiva.

Železna peč, ki ni znotraj obzidana, segreje prostor v kratkem, ko pa ogenj enkrat ugasne, shladi se peč zelo hitro, ž njo vred tudi prostor, v katerem se nahaja. Hitra sprememba toplote pa sviloprejkam škoduje, zato take peči niso priporočljive. Ako imamo le železne peči, pomagamo si lahko, ako jih obdamo z opeko. S tako pečjo segreje se sicer soba le počasi, ostane pa dalj časa topla; s tako pečjo se drihrani tudi precej kuriva.

Izmed zidanih peči je za ogrevanje svilorejnic najprostejši in najcenejši tako zvani franklin, katerega napravi lahko vsak zidar za mal denar. Ogrodje te peči je iz opeke, ki je položena pokončno z robi druga na drugo. Razpokline med posameznimi opekami se zamažejo z ilom. Znotraj je peč razdeljena vodoravno na tri ali več oddelkov, ki so drug z drugim v zvezi, kakor je razvidno iz vertikalnega preseka iste. (Podoba 1). Te oddelke se napravi iz tenke opeke (planet), kojo se položi naplošč in vtrdi v stene peči, ter zamaže razpoke med njimi z ilom. Ti oddelki ali jarki v notrini peči so za to, da se toplota bolj izkoristi in da peč bolj vleče. Od spredaj je kurišče in luknja za pepel. Ogenj gori na železnem omrežju, skozi katero pada pepel. Da peč bolj trdno stoji, je vsa povezana z žico in ometana z malto.

Pod. 1. Navpični presek franklina.

Druga peč, ki je tudi zelo praktična, je ona, kakršne se poslužujejo posebno v Zgornji Italiji. Peč ima dvojni namen in sicer se jo rabi ali za prezračevanje ali pa za prezračevanje in segrevanje sobe.

Peč ima prostor, v katerem gori ta je napravljen iz opeke in je v zvezi z dolgim, vodoravnim odvodilnim jarkom slednji je razdeljen v dve votlini, ki sta med seboj spojeni. Skozi ta kanal gre ogreti zrak in dim, ki uhaja skozi dimnik na prosto. Prostor, v katerem gori je po zaklopniku v neposredni zvezi z dimnikom. Ako se hoče prostor le prezračiti, odpre se zaklopnik in napravi v peči močan plamenast ogenj s pomočjo suhega vejevja, slame ali oblanja. Ako se hoče prostor obenem segreti, zapre se zaklopnik.

Koloni imajo navadno zelo prostorno kuhinjo, v kateri stoji veliko ognjišče. Tak prostor služi vsaj na početku reje prav dobro. V taki kuhinji je dovolj toplo, kuhinja je dovolj zračna in dim, ki prihaja od gorečega lesu, sviloprejkam bolj koristi nego škoduje.

Nizka podstrešja ali kašče pod slamnato ali streho s paludom krito, se preveč ne segrejejo, zato se porabijo lahko za sviloprejke v poslednjih dveh dobah, le skrbeti pa je pri tem za zadostno prezračevanje.

Svilorejnica mora biti s n a ž n a. Snažen prostor in snažna oprava sta prvi pogoj uspešne reje.

Vsa svilorejska oprava naj se početkom aprila skrbno omije z vrelim lugom ali še bolje je, če se vzame taka vrela voda, kateri se je dodalo na vsakih 100 litrov 10 kg sode. Vrh tega omije naj se vsa oprava še z vodo in dene na solnce, kjer naj ostane več dni. Oriblje naj se tudi pôd svilorejnice z vrelim lugom ali sodovo vodo, stene in strop pa pobeli z apnenim beležem. Priporoča se, da se doda apnenemu beležu nekoliko klorovega apna in sicer na vsakih 10 kg apna 0.20 kg.

Pred belenjem omete naj se tudi stene in strop in nato svilorejnica pomete do čistega. Za časa reje naj se svilorejnica vsak dan do čistega in večkrat pomete, samo pazi naj se, da se ne bo preveč prašilo.

Japonci snažijo skrbno in natančno svilorejnice in vso opravo pred rejo in to že od nekdaj.

Razne bolezni sviloprejk, kakor bomo videli pozneje, se izcimijo iz malih, v zraku plavajočih kali. Te kali gnezde v razpokah, špranjah in hrapavih delih sten, pôda, oprave in v vseh predmetih, ki so se rabili za svilorejo in se polotijo v prihodnjem letu sviloprejk. Kali bolezni se ohranijo leta in leta in so velika nevarnost za sviloprejke.

Da se jih zatre, je neobhodno potrebno, da se razkuži prostore in opravo, ki se jo je rabilo v prejšnjem letu za rejo. Razkuži naj se tik pred rejo in sicer tudi tedaj, če ni bilo bolezni v prejšnjem letu.

Izmed različnih razkuževalnih sredstev so se doslej najbolj obnesli žveplo, oziroma dim njegov, klorov plin, pa tudi formalin. S temi sredstvi se pomori in uniči kali vseh bolezni sviloprejk, ako se ravna pravilno.

Razkuževanje z žveplom se vrši na sledeči način: Vsa okna in vrata razven enih samih vrat, zapro naj se dobro ali hermetično. Če so kje kake razpoke, kakor v vratih, oknah, dimniku, naj se poprej pred razkuževanjem zalepijo s papirnimi razrezki ali zamaše z drugim gradivom. V svilorejnico naj se dene tudi vso opravo in druge predmete ki se jih rabi pri reji, da se tudi to razkuži. Na sredo sobe se postavi lonec iz ila ali kak krožnik, v katerega se vsuje precej žvepla. Za vsakih 100 kubičnih metrov prostora se vzame najmanj $1\frac{1}{2}$ do 2 kg žvepla. Lonec ali krožnik naj se dene na precej visok in širok kupček peska, da pod ne zagori, ko bi slučajno lonec ali krožnik razpočil ali se raztopljeno žveplo razlilo. Na to naj se žveplo prižge. Da se žveplo laže vžge, polije naj se, preden se prižge, nekoliko s špiritom. Ko je začelo žveplo dobro goreti, naj se prostor zapusti in odprta vrata za seboj dobro zapro. Zaprto naj ostane 48 ur (dva dni in dve noči). Nato naj se odpre duri in počaka, da se soba nekoliko izkadi. Končno naj se vstopi v sobo diha je iz sebe in odpre okna in druga vrata, da se popolnoma izkadi in prezrači.

Klorov plin za razkuževanje dobimo, ako polijemo klorovo apno s kako rudninsko kislino. S klorovim plinom se razkužuje na sledeči način: Ko se je glede sviloprejnice ukrenilo, kakor smo poprej opisali, postavi se na sredo sobe lončena, znotraj emajlirana posoda, ki drži kakih 20 – 25 litrov. Če ni take večje posode, vzame se lahko več manjših in porazdeli kemikalije v nje. Za 100 kubičnih metrov prostora se vzame 4 kg klorovega apna in 5 kg navadne solne kisline. Najprvo se zlije solna kislina v posodo, dolije polagoma enako množino vode in vrže v to klorovo apno, katero pa se mora poprej zaviti v precejšnjo število papirjev. Ker je klorovo apno zavito v debel papir, ne more solna kislina tako hitro do njega, plin se v istem hipu ne razvija in delavec ima časa dovelj, da pravočasno uide in vrata za seboj zapre. Podvizati mora pri tem delu na

vsak način. Po 48 urah se vrata odpre in počaka, da se izkadi skoraj popolnoma. Kdor hoče stopiti pozneje v sobo, naj se ravna kakor pri razkuževanju z žveplom.

Formalin — novejša razkuževalno sredstvo, ki je prišlo pred kratkem v kupčijo — je 40% vodena raztopina, v koji se nahaja kemična spojina, takozvani formaldehid.*) Ko se ž njim razkužuje, se ga mora z vodo zredčiti in sicer tako, da bo imela raztopina le 2% formaldehida v sebi. To dosežemo ako zlijemo 1 kg formalina v 19 litrov vode. Ta množina zadostuje za razkuženje 100 kubičnih metrov prostora. S tako dobljeno raztopino se dobro poškropi strop, stene in pod poprej osnažene svilorejnice in vse predmete, ki se bodo rabili pri reji. Za škropljenje se lahko rabi škropilnica za škropljenje trt. Ko je bilo vse dobro poškropljeno naj se vrata zapro in odpre naj se še le po dveh dneh in prostor dobro prezrača.

V to svrhu se rabi lahko tudi nestanjšan formalin, kakoršnega se dobi v kupčiji. Zlije se ga namreč v posebno ponvico, pod katero gori špiritusova luč. Ko se formalin segreje, izpari. Za vsakih 100 kubičnih metrov se vzame, približno 1 kg formalina. Potem, ko se je luč prižgala, naj se pusti prostor zaprt 48 ur.

Formalin ne škoduje nijednemu predmetu. Njegova para žge ali ščemi v oči, izvabi celo solze in reže v nosu; tekoč formalin kožo ubeli in posuši in osuši in rane po njem skele. Ko se ga vporablja, treba je biti previdnim. Njegov oster duh trpi dalj časa; v prostorih, ki so bili z njim razkuženi, se ne sme bivati, dokler se ni ta duh zgubil popolnoma.

Ti nasveti so v soglasju s poskusi, ki smo jih napravili v svrhu preskusitve raznih, v praksi rabljivih razkuževalnih sredstev, bodisi glede razkuževalne moči, bodisi glede upljiva. Iz tega lahko sklepamo da ne za visi uspeh razkuževanja le od množine porabljenega razkuževalnega sredstva, ampak temveč od tega, kako je bil prostor zaprt, posebno pa kako dolgo je ostal zaprt po zapričetem razkuževanju.

Dognalo se je, da se da s pomočjo tu navedenih sredstev — z vsakim posebej — ako se je razkuževanje pravilno izvedlo, pomoriti vse trose, ki provzročujejo apnensko bolezen. Če se razkužuje najpoprej s klorovim plinom in na to z žveplom poprej opisanem

*) Z ozirom na opazko glede lesnega dima, da sviloprejkam celo koristi, imamo tu pripomniti, da se tudi v njem nahaja nekoliko formaldehida, ki deluje razkuževalno.

načinu, pomori se tudi kali, ki provzročajo pri sviloprejkah bolezen, takozvano pegavico in zlatenico. Odsvetujemo pa rabo formalina in žvepla obenem, kajti marsikdo si misli, če z obema istočasno razkužujem, dosežem večji uspeh. Pri takem razkuževanju se pa obe stvari spojiti kemično v tako tvar, ki ne deluje razkuževalno in vse delo je zaman.

Priporoča se, naj se namaže po končani reji vso leseno opravo s 6% raztopino klorovega apna, kateri naj se doda tudi nekoliko navadnega apna. Kdor goji sviloprejke na veliko, napravi raztopino v večjih posodah ter pomoči opravo v raztopino in jo pusti odrgniti s ščetjo.

Ker je razkuževanje svilorejnic najvažnejši pogoj, da se reja posreči, zato se nam je zdelo neobhodno potrebno spregovoriti o tem nekoliko obširnejše.

Pod kakimi pogoji oddaja uprava deželne brambe državne plemenske kobile v zasebno rabo.

§ 1.

Raba kobile.

Kdor dobi državno plemensko kobilo od uprave dež. brambe *) v zasebno rabo, ima pravico rabiti jo skozi dobo 6 (šest) let, (ki se podaljša, če je kobila na koncu 6. leta breja, dotlej, da se ožrebi), za vsa opravila, ki niso nevarna njeni plemenski sposobnosti, in ima nadaljnjo pravico, da mu uprava deželne brambe po preteku omenjene dobe kobilo izroči v njegovo last.

V oznamenjeni dobi je rabnik dolžen ohraniti kobilo vedno v takem redilnem in strežnem stanju, da je sposobna za plemo, jo dati, ako zbolí, takoj zdraviti po živinozdravniku in jo vsako leto po na-

*) Pod upravo deželne brambe se umeva vedno poveljstvo deželno-brambovskega krdela, oziroma ministerstvo za deželno bran. V zasebno rabo v Dalmacijo, na Goriško in Gradšćansko, v Istro ter Trst in okolico oddaja kobile: Divizija dalmatinskih deželnih strelcev na konjih v Sinju.

potilih uprave deželne brambe dati zaskočiti (oplemeniti) po državnem žrebcu, ki je določen za zaskočenje kobil. Tega žrebca ter čas in kraj spuščanja naznani tistemu, ki rabi kobilu, uprava deželne brambe v sporazumu poljedelskim ministrstvom.

§ 2.

Vzreja žrebet.

Kdor prevzame kobilu, se zaveže preskrbovati žrebeta, ki jih stori kobila v dobi rabe po § 1 in ki ostanejo državna lastnina, do dovršenega 36. meseca starosti, jim streči ter jih dati, ako zbole, takoj zdraviti po živinozdravniku in skrbeti za njih trdo vzgojo.

Ob teh opravilih se morajo slušati morda dana posebna napotila uprave deželne brambe.

Po dovršenem 36. mesecu starosti je treba izročiti žrebeta upravi deželne brambe, ki izplača potem za vsako tako žrebe vzrejniku znesek 700 K za nagrado; ta znesek se lahko zviša na 800 K, ako uprava deželne brambe spozna, da je žrebe izvrstno vzrejeno. Upravi deželne brambe pa je tudi dano na voljo, po dovršenem 36. mesecu žrebetove starosti izročiti žrebe vzrejniku v njegovo last v popolno odpravo njegovih pravic.

§ 3.

Podrobnejša določila gledé kob le.

a) Uprava deželne brambe ima pravico, če bi po oddaji kobile v zasebno rabo našla, da kobila ni sposobna za plemo, nadomestiti jo z drugo; pri tem se všteje pri novi kobili čas rabe prejšnje kobile.

b) Kobila se sme le s privolilom uprave deželne brambe prepustiti kakemu drugemu rabniku, ki stopi potem v vse pravice in dolžnosti prejšnjega rabnika in ima tudi pravico, da se všteje prejšnji čas rabe.

c) Samo če se bistveno izpremene osebne ali gospodarske razmere tistega, ki rabi kobilu, (n. pr. ako umre, ako se namerava izseliti iz kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, ako pride v konkurz, če uboža), sme on, oziroma njegov pravni naslednik z nadaljnjim pogojem, da so se dotlej izpolnjevale pogodbene obveznosti, kobilu vrniti, toda ne da bi imel pravico do kake odškodnine.

d) Ako se bistveno izpremene osebne ali gospodarske razmere tistega, ki rabi kobilu, ima tudi uprava deželne brambe pravico zahtevati, naj vrne kobilu, ne da bi morala dati kako odškodnino.

e) Ako kobila pogine ne gre rabniku nikaka odškodnina.

f) Po koble mora priti rabnik k vojaškemu krdelu, h kateremu spadajo. Temu vojaškemu krdelu jih mora rabnik vselej zopet pripeljati, kadar jih vrne.

g) Stroške, ki so združeni s krmljenjem, strežbo in živinozdravniškim zdravljenjem, s podkovanjem in prevozom do 40 km, in druge redne ali izredne izdatke plača rabnik iz svojega. Stroške za prevoze nad 40 km plača uprava deželne brambe. Spuščalnine pa je tisti, ki rabi kobilo, oproščen s pogojem, da se ravna po posebnih navodilih uprave deželne brambe, tudi v dobi, v kateri je kobila že njegova last.

h) Dokler je kobila last erarja, ni dopustno, da bi se udeleževala dirk. Za vsak prestop te prepovedi je odgovoren rabnik (§ 6).

§ 4.

Podrobnejša določila gledé žrebet.

a) V primeru § 3, lit. b, stopi novi rabnik kobile v vse pravice in zaveznosti prejšnjega rabnika tudi gledé žrebet.

b) V § 3, lit. c, omenjena pravica vračila se more izvrševati le glede kobile in žrebet skupaj. Vendar pristojna kakor odškodnina za čas istinite vzreje znesek, ki ga je razmeroma preračuniti po meji 100 kron za vsako žrebe in leto vzreje. V ozira vrednih primerih odmeri uprava deželne brambe to odškodnino tudi do višine, omenjene v naslednjem odstavku.

c) Ako smatra uprava deželne brambe, da se je žrebe vzredilo tako, da se sicer ni kršila pogodba (§ 6), da pa vendar ne ustreza namenu, ima pravico, tudi ne da bi terjala kobilo nazaj, zahtevati izročitev žrebeta še pred dovršenim 36. mesecem starosti.

Vzrejnik dobi v tem primeru kakor odškodnino za čas dejanskega vzrejevanja znesek, ki ga je razumno preračuniti po meri.

100 K za prvih 12 mesecev starosti	} vsakega žrebeta.
250 " " drugih 12 " "	
in 350 " " tretjih 12 " "	

d) Ako kobila pogine, trajajo obveznosti glede žrebet dalje.

e) Te obveznosti trajajo tudi dalje, ako preide kobila po § 1 v rabnikovo last.

f) Vzrejnik mora žrebeta ob oddaji pripeljati tistemu vojaškemu krdelu, h kateremu spada ali je spadala kobila.

g) Razen odškodnin, določenih v §§ 2, 3 in v tem paragrafu ne more vzrejnik zahtevati nikakršnega daljnje povračila za pre-

skrbo, strežbo, živinozdravniško zdravljenje, prevoz in druge redne ali izredne izdatke.

h) Žrebičke je dati, če uprava deželna brambe ne odredi nič drugega, po prvih 12 mesecih starosti skopiti (rezati).

§ 5.

Pravica ogledovanja; dolžnost naznanila

Uprava deželne brambe ima pravico, kobilu in žrebeta pri rabniku, oziroma vzrejniku dati vsak čas ogledati po svojih organih, katerim se morajo dati vsa potrebna pojasnila. Rabnik, oziroma vzrejnik je tudi dolžen takoj naznaniti poveljstvu tistega vojaškega krdela, h kateremu spada ali je spadala kobila, vselej kadar kaka žival oboli, pogine, povrže, ter vsako nameravano ne samo začasno premembo bivališča živali.

§ 6.

Odgovornost; prekršek pogodbe.

Rabnik oziroma vzrejnik je odgovoren po določitih državlanskega prava.

On je odgovoren tudi za krivdo svojih nameščencev. Ako je več oseb, je odgovornost vedno solidarna.

Ako se prekrši pogodba, ima uprava deželne brambe s pridržkom svojih drugih zahtev, pravico zahtevati, da se ji takoj izroče (§ 3, lit. f in § 4, lit. f) vse živali ali po njeni izbiri tudi le posamezne živali; ali gre vzrejniku za čas istinite vzreje odvzetih žrebet v takem primeru kaka odškodnina, je presoditi po določitih državlanskega prava, vendar se nikakor ne more zahtevati višja nego v § 4, lit. c ustanovljena odškodnina. V ostalem pa za odvzetje ni dati nikake odškodnine.

§ 7.

Razsodišče.

Spori o pravici uprave deželne brambe zahtevati, da se takoj oddado živali, če se prekrši pogodba, spadajo pred razsodišče, ki se zbere na kraju, kjer so živali, in ki je sestavljeno:

1. iz častnika, ki ga postavi uprava deželne brambe,
2. iz rabnikovega, oziroma vzrejnikovega zaupnika. Ta zaupnik se mora imenovati v 48 urah po pozivu, ki se je dal ustno ali pis-

meno rabniku, oziroma vzrejniku, naj postavi zaupnika, sicer preide pravica postaviti tega razsodnika na občinskega predstojnika (župana) tistega kraja, v katerem so živali.

3. Iz osebe iz kmetijskih poklicnih krogov, ki jo imenuje politično okrajno oblastvo.

V ostalem veljajo za razsodišče določila civilnega pravnega reda.

§ 8.

Podsodnost.

Za druge nego v § 7 omenjene pravne spore, ki ne spadajo po zakonu pred izključno posebno podsodnost, so v prvi stopnji edino pristojna le stvarno pristojna sodišča na sedežu c. kr. finančne prokurature.

O pomožnih gnojilih.

Denar, ki smo ga izdali za umetna gnojila, nam ne doprinese vsakokrat pričakovanega in zaželenega uspeha. Vzrok temu neuspehu tiči največkrat v tem, da se ni vzelo posameznih gnojil v pravem razmerju, da se jih ni uporabilo o pravem času, da niso odgovarjala potrebi raznih rastlin ali pa da niso bila primerna za dotično zemljo. Marsikatera kronica se vsled tega zavrže.

Namen vsakega gnojenja je, pridelati kolikor mogoče veliko, a da se to doseže, je treba, da se nahajajo v zemlji vse one redilne snovi, katerih neobhodno potrebujejo rastline v hrano, kakor dušec, fosforova kislina, kalij in apno. Poudarjati je treba, da hlevski gnoj in tako tudi vsa druga gnojila na mokrem zemljišču le malo izdajo, ker vsled vode, ki jih obdaja ne more zrak do njih. Ako se hoče doseči kaj uspeha z gnojili na mokrih zemljiščih, mora se ista najpoprej izsušiti in ako se hoče gnojila popolnoma izkoristiti, mora se vsako pognojeno zemljo med letom tudi pravilno obdelovati. Mehanična in fizikalna lastnost zemlje je za uspešno rast ravno tako važna, kakor prisotnost rastlinskih redilnih snovi.

Kakšno gnojilo naj bi bilo najboljše, o tem so poljedelci različnega mnenja. Odgovor na to pa je kratek: Ono gnojilo je naj-

boljše, katerega se nahaja v zemlji premalo. Da se pa dožene, katerega gnojila zemlji primanjkuje, prirediti je v to svrho gnojilne poskuse. Ako se uporablja umetna gnojila kar tako tja v en dan po predpisih, je to brez vsakega pomena in veljave.

V slučaju, da mora fosforova kislina takoj delovati, gnoji naj se s superfosfatom, ker se nahaja v njem v vodi topeča se fosforova kislina. Za take rastline, koje ostanejo dlje časa na njivi, kakor detelja zimsko žito, grahoršico itd. vzame se lahko mesto superfosfata Tomaževa žlindra. Težkih ali zveznih zemelj, v katerih se nahaja že od narave mnogo železnega okisca, naj se ne gnoji s Tomaževo žlindro, ker se ž njo železni okisec le pomnoži, kar pa vpliva neugodno na rastline. Za take zemlje naj se vzame raje superfosfat.

Kalijeve soli pridejo popolnoma v prid rastlinam le takrat, kadar se je pognojilo obenem tudi s fosforovimi gnojili. Kalij in Tomaževa žlindra sta najprimernejši gnojili za deteljo, grahorščico, za stročnice in žito. Če se hoče pognojiti krompir s kajnitom, storiti se mora to že v jeseni, da izginejo škodljive klorove spojine, ki se nahajajo v njem, v globokejši zemeljske plasti in da se pretvori kalij v tvar, katero rastline na lahek način raztope in vsrkajo. Ako ni bilo mogoče gnojiti jeseni s kajnitom, gnojiti se mora krompirju spomladi s 40 odstotno kalijevo soljo. Sicer se ne sme gnojiti pa tudi za krompir tako meni nič tebi nič. V nekaterih slučajih se obnese kajnit bolje od kalijeve soli, včasih se godi pa ravno narobe.

V posebnih slučajih je bolje gnojiti s kajnitom, ker se ž njim pognojena zemlja tako zlepa ne presuši. Kajnit potegne nase mnogo vlage iz ozračja, zemlja postane vsled tega bolj vlažna in rastline, ki rasto na njej, ne trpe zlepa suše. V zveznih zemljah naj se pa ne gnoji s kajnitom, ker se napravlja vrh zemlje trda skorja. Kolikor zveznejša je toraj zemlja, tem slabejše se sponese gnojenje s kajnitom, zato naj se gnoji rajše s 40 odstotno kalijevo soljo.

V čilskem solitru se nahaja dušec v rastlinam jako pripravnih oblik. Če ima zemlja vseh drugih potrebnih rastlinskih redilnih snovi zadosti v sebi, potem se pokaže učinek tega najdražjega dušičnatega gnojila že čez nekaj dni; ž njim pognojene rastline obrastejo se namreč jako bohotno. To gnojilo se potroši navadno kar vrh zemlje in sicer tedaj, ko so začele poljske rastline poganjati, to pa zato, da hitreje dorastejo. Navadno se raztroša čilski solitar spomladi po ozimini in pozneje po jarini, če je ta slabotna. Ono množino solitra, ki jo je vzeti za določeno površino, razdeliti je najmanj v dva dela in

raztrositi jo je v presledkih po 14 dni. Trositi se sme pa le takrat, ko so rastline suhe, ne pa ko so mokre od dežja ali rose. Čilski solitar se pa rabi lahko tudi pri vseh drugih rastlinah, ako niso dobile dovolj drugega dušičnatega gnojila. Metuljnicam, kakor detelji, fižolu, grahu itd. ni treba gnojiti s takim gnojilom, ker te rastline sprejemajo potrebni dušec naravnost iz ozračja.

Apno pospešuje razkroj organskih stvari v zemlji in jih podela v lahko sprejemljivo in prebavljivo rastlinsko hrano. Ako je zemlja bolj pusta, jo gnojenje z apnom kmalo izmolze. Sicer je apno važna rastlinska redilna snov, kar se da sklepati iz tega, da se isto nahaja skoro v vsaki rastlini. Apno napravi zemljo rahlejšo in gorkejšo. Posebno dobro gnojilo je apno za take zemlje, ki imajo v sebi mnogo humusa ali sprstenine, ker postane zemlja po takem gnojenju gorkejša. Tudi močvirja ali kisle zemlje se z apnom zboljšajo, ker se apno spoji s kislino, ki se nahaja v istih. Najbolj ugaja apno deteljam in stročnicam, okopavinam in zelenjadi. Z apnom pa se ne sme gnojiti premočno in naenkrat, ampak gnoji naj se rajše večkrat pa po malem.

„Kmet“

POROČILA IN DOPISI.

Dopis iz Livka. — Glede vsebine dopisa o belanski pasmiji priobčenega v 4. številu „Primorskega Gospodarja“, se strinjamo vsi vneti živinorejci. Res je, da je naša živina podedovala že nekaj znakov belanske pasmine, ker držimo že več let zaporedoma belanske bika. To podedovanje pa se vrši jako počasi, ker imamo tudi mnogo manjših krav, katerih ne moremo več pripustiti pozneje k biku belancu, ko je enkrat star nad dve leti, ker postane za nje pretežek. Z druge strani krivo je pa temu tudi to, da je onih 10 vasic, ki spadaja k livški občini, preveč, ako ne celo nad eno uro od biko-rejske postaje oddaljeno.

Zelo bi bilo želeli, da bi imeli vsled prvo navedenega vzroka vsaj v središču ali na Livku 2 čistokrvna belanska bika, in sicer enega manjšega oziroma mlajšega za manjše in enega večjega oziroma starejšega za močnejše krave; tako bi se lahko ene in druge plemenile le z belanskimi biki.

Mimogrede naj pripomnim, da se nahaja v naši občini toliko goved, kakor morda v malokateri drugi. Ker so belanke dobre mlekarice, imajo že vse vasice pri nas svoje mlekarnice, kar je za nas gorske kmetovalce gotovo velikega pomena, ker donaša živinoreja oziroma mlekarski izdelki dandanašnji na več.

Ako bi se hotelo toraj naši želji ustreči, umestno bi bilo, da bi se podelilo naši občini redno leto za letom po dva bika. Ako bi se pa morda zdelo, da bi bila dva bika vsako leto preveč, potem pa bi bilo morda še najboljšje, ako bi se nam podelilo vsako leto vsaj enega bika in eno junico, kajti le tem potom bi dosegli, da bi se v kratkem zaplodila pri nas že dolgo zaželjena dobičkonosna belanska pasmina.

Toraj vsaj enega bika in eno junico vsako leto! F.

Iz Brjij. — Meseca svečana t. l. imela je podružnica „Goriškega kmetijskega društva“ za občino Brje svoje letno zborovanje. Podružnica je v prošlem letu naročila pri goriškem kmetijskem društvu modro galico, gumijeve vezi ali trakce in 150 kvintalov Tomaževe žlindre, kar je vse razprodala med ude in posestnike po kupni ceni brez dobička. Mnogim se je dalo tudi na upanje. Kupilo se je tudi več škropilnic in drugih strojev. Kmetijsko društvo je darovalo podružnici nad 30 kg petrine in isto toliko dendrina kar se mora pohvalno omeniti. Zborovanje je bilo jako živahno. Posestnik Fr. Ličen od Sv. Martina predlaga, naj podružnica posreduje, da bi se dobilo travniško brano, za katero je on že preje prosil. — Posestnik Anton Pečenko predlaga, naj bi Goriško kmetijsko društvo posodilo plug za globoko oranje t. j. za nasadbo trt. — Posestnik Maks Kodrič želi, da se kupi pri društvu posnemalnik za mleko: enega je pripravljen tudi sam kupiti. — Posestnik Franc Ličen Mihelji želi, naj se naprosi društvo, da bi dajalo zdatne podpore za govedo —, svinje — in kurjerejo ter da bi podelilo nekoliko škropilnic za sadno drevje. Posodilo pa naj bi društvo tudi kako drugo orodje praktičnega pomena. Vsi predlogi so bili sprejeti. —

Podružnica namerava pri društvu naročiti tudi nekaj kvintalov semenskega krompirja, ker je dobro, da se seme menja in ker je lani vsled povodnji nekojim posestnikom ves zgnil.

Podružnica je tudi med letom imela seje ter sploh vrlo deluje in napreduje v prosepah trpečega kmeta. —

Podružnica je dobila in dobiva razne potrebščine pri kmetijskem društvu in blago po cenah, s katerimi ne more noben enak zavod

konkurirati, zato tudi drugim občinam toplo priporočamo goriško kmetijsko društvo.

Modro galico in žvoplo najboljše kakovosti ima v zalogi „Goriško kmetijsko društvo“ in jo oddaja po dnevni ceni. Udje društva dobe popust na dnevni ceni.

Uradne ure „Goriškega kmetijskega društva“ bodo od slej vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—5. ure popoldne. Naročbe na kmetijske potrebščine se bodo sprejemale le d o p o l d n e in izdajali odrezki za dvignjenje blaga iz zaloge. Le oni, ki si je p r e s k r b e l izročilni odrezek za blago dopoldne, zamore dvigniti blago iz zaloge tudi p o p o l d n e.

Razdelitev strojev za rezanje rožja za krmo. Na prošnjo, da naj bi se postavili s pomočjo državne podpore nakupljeni stroji za rezanje rožja za krmo v raznih slovenskih vinorodnih krajih, je prejelo društvo odgovor od c. kr. namestništva, da je c. kr. ministerstvo prepustilo vso to akcijo v izvršitev goriškemu dež. odboru z naročilom, naj gori izraženo željo upošteva.

Na prošnjo, ki jo je društvo odposlalo vodstvu društva za varstvo avstrijske trtoreje, je dobilo nekako tak odgovor:

Na prošnjo, ki se mu je bilo predložilo, sklicalo je sejo in se posvetovalo o tem, ali naj bi se dopustilo na državno pokušnjo tudi vina, ki so bila napravljena iz mešanih vrst grozdja ali ne. Sklep je bil ta, da se žalibog ne more želji Goriškega kmetijskega društva ustreči, ker se mora držati programa in sicer tolikanjbolj, ker so tako določile razne predstojne oblasti, posebno pa niževavstrijski deželni odbor. Deželni odbor niževavstrijski je sklenil namreč, da bo gledal v bodoče na to, da bodo sadili trtorejci vsako posamezno vrsto trt za se in napravljali vino iz vsake vrste grozdja za se.

Vodstvo pravi dalje, da se ne gre v tem slučaju za večje množine selekcioniranih vin ampak edino le za to, da pridejo na pokušnjo vsaj nekatera vina, napravljena iz vsake vrste grozdja za se in sicer iz takega, ki se je obneslo v posameznih vinorodnih krajih. Sedanja pokušnja ima le namen, prepričati se o dobroti posameznih vzorcev, obenem pa upoštevati želje, ki bi jih izrazile o priliki te pokušnje posamezne skupine, ki pošljejo vina na pokušnjo in da jim bo to v bodoče kot nekaka podlaga. Končno naproša društvo, naj bi delovalo naše društvo kolikor mogoče na to, da bi se vsaj v manjšem številu tukajšnji trtorejci udeležili državne pokušnje.

Z ozirom na to, da je sklenilo „Goriško kmetijsko društvo“ nabirati posamezne vzorce, da jih potem skupno pošlje na državno pokušnjo na Dunaj, obrača se tem potom in prosi tukajšnje vinarje, naj v najkrajšem času semkaj sporoče, ako se žele udeležiti državne pokušnje in kakšno vrsto vina imajo, ki bi bilo napravljeno iz ene same vrste grozdja in ga žele dati v pokušnjo. V kake steklenice naj se spravi ono vino in koliko teh bo treba, sporoči tukajšnje društvo še pravočasno vsakemuam poseznemu.

Št. II—5/77—08.

Razglas.

C. kr. ministerstvo za deželno bran je v zavodu za izročevanje kobil za plemo v zasebno uporabo odredilo nastopne spremembe:

Kobile za plemo se ne bodo oddajale več uplemenjene, ampak neuplemenjene v zasebno uporabo, in uplemenjevale se bodo v prvem letu prav tako, kakor je določeno za naslednja leta zasebne uporabe, po posebej izbranih državnih žrebcih v žrebčarnicah brezplačno.

Za vlaganje prošelj za pridelbo kobil za plemo, določa se neprestopen rok in sicer 15. september leta pred izdatvijo kobil. Po tem roku vložene prošnje se za dotično leto oddajanja kobil ne bodo vpoštevale ni kratko, ni malo.

To se po ukazu c. kr. ministerstva za deželno bran daje na obče znanje s pristavkom, da prošelj glede kobil za plemo ni pošiljati, kakor se je doslej čestokrat zgodilo, naravnost na ministerstvo za deželno bran, ampak jih je brez izjeme vložiti pri poveljstvu pristojnega deželnobrambovskega krđela na konjih in da se bodo kobile za plemo oddajale v prvem času samo v toplokrvne-plemenske okolice, ki jih je izključno vpoštevati za izrejo vojaških konj, in da se bodo prošnje iz drugih toplokrvno-plemenskih okolic mogle zato vzeti v ozir še-le tedaj, ko bi, česar se ne pričakuje, ne bilo sposobnih prosilcev iz prej omenjenih okolic.

Trst, dne 6. marca 1909.

Od c. kr. namestništva.

Svoji k svojim!

— Nova slovenska trgovina oblačilnega blaga —

FRANC RAVNIKAR

Gorica ulica Raštelj šte. 16. (v lastnej hiši)

priporoča sl. občinstvu kakor tudi čč. duhovščini svojo veliko zalogo v to stroko spadajočega raznovrstnega blaga po najnižjih cenah. — Zagotavljajé solidne postrežbe, ter zmernih cen, se priporočam za obilen obisk udani

Franc Ravnikar.

Svoji k svojim!

Najnovejša in najpopolnejša priprava zoper razne bolezni na trtali, sadnih drevesih in drugih rastlinah je škropilnica patent „**Austria**“ izdelana po sistemu c. kr. kmetijske družbe na Dunaju.

Neobrabljiva! Te vrste škropilnic je približno 100.00 tekom 15 let v rabi

Patentni nahrbtni žveplalnik „**Vindobona**“ za žveplanje.

Škropilnice za sadno drevje, razne velikosti in se lahko vozijo, nosijo, ter delujejo same ob sebi.

Priprave za uporabo sadja. Vinske sesalke s pritisklinami vred in vse kletarske potrebščine.

Najpopolnejše priprave za belenje in razkuževanje „**Unikum**“.

Pošilja se cenike na zahtevo, brezplačno in poštne prosto.

FRANC NECHVILE

tovarna za vinograde in kletarske stroje, ter druge kovinske izdelke.

Dunaj V/I Margaretenstrasse 98 G.

Jajca za valjenje

zajamčeno oplodjenje, 90odstot. najboljših čisto-krvnih plemen, ki so vzgojena na prostem v velikih posestvih; črne in bele minorke Plymouth R., Hamburške zlatop. takozvane orjaške fazanke, bele in jerebičaste talijanke, Faverolles; po 40 vin.

Srebrnkaste, bele vijandote, črne, velike ameriške minorke z rožnatim grebenom (novost), bele talijanke z rožnatim grebenom (novost), jerebičaste talijanke z rožnatim grebenom (novost), bele minorke z rožnatim grebenom (novost), bele Orpingtoni, svetle Brama, Plymouth R. z rožnatim grebenom (novost) po 50 vin.; velike bele pekinške race po 60 vin.; kokoši bisernice sreb. viš. po 40 vin.

Trgovina s perotnino (Geflügelhof) Smržica, Moravsko.

Sposobni posredovalci za prodajo kmetijskih strojev se sprejmejo.

Ponudbe le zanesljivih oseb naj se pošljejo pod „P. M. št. 3697 na g. Rudolf Mose, Dunaj Seilerstätte 2“.

50 akacijevih, starih, debelih, rav-
nih in do 10 m dolgih debel porab-
nih bodisi za posodo (sode) za ko-
lesarsko rabo, stebre itd. priporoča
kupcem po zmerni ceni

Ivan Pečenko Franekov
v Brjah.

Jajca za valjenje od pripoznano najboljših jajčaric belih »Italijank« ter velikih belih »Kohinkina« razpošilja ducat po 4 K Fr. Leban, učitelj na Trnovem pri Gorici.

Originalne francoske priprave svetovne trgovine so
najboljše in dobro znane vsem vinogradnikom.

Posebno se priporočajo: škropilnica „Eclair“ proti peronospori; — žveplalnik „Torpille“ proti grozdnii plesnobi; vbrizgalnica „Excelsior“ proti trtni uši; acetilenska svetilka „Medusa“ proti kiseljaku. Kot nadomestilo navadni rastopini modre galice in vapna je rastopina „Eclair-Termorel“, si se takoj na-

pravi je pripravna, jako vspešna, se prime lista itd. itd. Nadomestni deli za vse priprave.

Ceniki in vspis prosto poštnine in brezplačno ako se zahteva pri edinem zastopniku za Avstrijsko-Ogersko

T. Doswald, Trst Piazza Lipsia št. 6.

Obče znana in odlikovana drevesnisa **Ant. Ferrant v Gorici**

ponuja za bližajočo se pomlad svoje pridelke obstoječe iz vsakovrstnega sadnega drevja najboljših vrst; okraševalne rastline, palme, razno drevje za drevorede in grmovje za parke; zimzelene vsake vrste; vrtnice v najbogatejši izberi i. t. d.

V zalogi ima razven tega tudi semena razne zele-njave za vrt in polje in sicer najfinejše vrste in po naj-ugodnejših cenah.

Ceniki se razpošiljajo na zahtevo zastonj in poštne prosto.

Anton Ferrant,
lastnik drevesnice
Gorica, Via Camposanto št. 56.

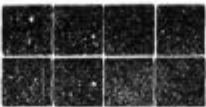
DENDRIN

(Karbolinej v vodi raztopen.)

Najboljše sredstvo za pokončevanje mrčesa in rastlinskih zajedalk na sadnih drevesih, katero se je jako dobro obneslo po zimi leta 1908. — Spričevala, navodila in uzorci se pošiljajo na zahtevo brezplačno. Tovarna za izdelovanje karbolineja R. Avenarius, Am-stetten, Nižje Avstrijsko.

Dobi se pri:

**H. Hausbrandt v Trstu via Cecilia 12 in
pri Goriškem kmet. društvu v Gorici - -**

Sodba se glasi!

Da si od zdaj naprej nabavi vsak za se, kakor
za svojo rodbino

**obleko, pokrivalo,
perilo, čevlje** pri znani tvrdki

J. MEDVED, Gorica

Corso G. Verdi 38.

